PATVIRTINTA
AB „LTG Infra“ Techninės priežiūros vadovo
2026 m. _____ __ d. sprendimu Nr. ___

LTGI
85/A

VAŽIUOJANČIŲ GELEŽINKELIŲ RIEDMENŲ TECHNINĖS BŪKLĖS AUTOMATINĖS KONTROLĖS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO INSTRUKCIJA

VILNIUS 2026

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS 3
2. ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI 3
3. SĄVOKOS 3
4. RAKP PASKIRTIS 4
5. RAKP KONSTRUKCIJA IR FUNKCIJOS 4
6. RAKP NAUDOJIMO TVARKA 5
7. RAKP EKSPLOATACIJA 9
8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS 10

PRIEDAI:

1 priedas. RAKP posto įrenginių tipinė schema 11
2 priedas. RAKP kontroliuojamų ašidėžės ir ašies kakliuko zonų schema 12

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Važiuojančių geležinkelių riedmenų techninės būklės automatinės kontrolės priemonių naudojimo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato viešojoje geležinkelių infrastruktūroje įrengtų važiuojančių geležinkelių riedmenų automatinės kontrolės priemonių veikimo ir naudojimo tvarką, kuri vadovaujantis Komisijos sprendimo 2012/757/ES (nuo 2021 m. birželio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/773 (toliau – OPE TSS) 4.2.1.2.2 papunktyje nustatytais reikalavimais geležinkelių infrastruktūros valdytojui pateikti išsamią ir tikslią informaciją geležinkelio įmonėms (vežėjams) bei kitoms įmonėms, kurios naudojasi viešąja geležinkelių infrastruktūra (toliau – Viešosios infrastruktūros naudotojai), reikalinga Viešosios infrastruktūros naudotojams rengiant ir / ar atnaujinant mašinisto taisyklių sąvadą.

1.2. Ši Instrukcija yra skirta:

1.2.1. AB „LTG Infra“ (toliau – Bendrovė) darbuotojams, eksploatuojantiems geležinkelių riedmenų automatinės kontrolės priemones bei kurių darbas susijęs su viršutinės geležinkelio kelio konstrukcijos ir geležinkelio kelio statinių, kuriuose sumontuoti RAKP įrenginiai, eksploatacija;

1.2.2. Viešosios infrastruktūros naudotojų darbuotojams naudojantiems iš RAKP gaunamus duomenis apie geležinkelių riedmenų būklę ir darbuotojams, atsakingiems už geležinkelių riedmenų naudojimą viešosios geležinkelių infrastruktūros geležinkelio keliuose.

1.3. Instrukcija yra Bendrovės normatyvinių techninių dokumentų sistemos Riedmenų kontrolės, valdymo, signalizacijos ir ryšių posistemio dalis.

2. ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI

Eil. Nr.	Žymuo	Apibrėžimas
2.1.	KDV	Kompiuterizuota RAKP darbo vieta
2.2.	NVSŽ	Netvarkingų geležinkelių riedmenų signalinis ženklas: baltas juostinis raidės „V“ formos žiburys, įspėjantis apie sąstate esančius netvarkingus geležinkelių riedmenis
2.3.	RAKP	Važiuojančių geležinkelių riedmenų techninės būklės automatinės kontrolės priemonės, skirtos didinti geležinkelių transporto eismo saugą
2.4.	RRP	Ratų riedėjimo paviršius
2.5.	TNN	Techninio geležinkelių naudojimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1996 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. 297

3. SĄVOKOS

Eil. Nr.	Sąvoka	Apibrėžimas
3.1.	AĮ posistemė	RAKP posistemė, kontroliuojanti geležinkelių riedmenų ašidėžių ir ašies kakliuko įkaičio temperatūrą
3.2.	KDV operatorius	Darbuotojas, kurio darbo vietoje įrengta KDV ir kuris vykdydamas pagrindines arba papildomas pareigas nustatyta tvarka ja naudojasi
3.3.	Pavojaus formuliaras	RAKP programinės įrangos elektroninė žurnalo forma, kurioje užfiksuojami traukinių ir juose nustatytų defektų duomenys
3.4.	Pirminis pranešimas	KDV gaunamas pranešimas apie RAKP užfiksuotą geležinkelių riedmenų defektą, kuris kelia pavojų geležinkelių transporto eismo saugai ir kuriame nurodytas pavojaus lygis
3.5.	RRP posistemė	RAKP posistemė, kontroliuojanti jėgą, kuria geležinkelių riedmenų ratai veikia bėgius
3.6.	UR posistemė	RAKP posistemė, kontroliuojanti geležinkelių riedmenų ratų (užstabdytų) įkaičio temperatūrą
3.7.	Reikalavimas	LTGI darbuotojo rašytinis arba žodinis nurodymas įspėti traukinio mašinistą apie tai, kad tam tikroje maršruto vietoje būtina mažinti traukinio greitį, sustoti, laikytis ypatingų traukinio važiavimo sąlygų, būti budriam ir kt. Reikalavimu laikomas ir tokio nurodymo atšaukimas. Reikalavimai teikiami „Mašinisto įspėjamųjų lapelių išdavimo taisyklių (LTGI) (LTGI ADV/003-8)“ nustatyta tvarka.
3.8.	Vežėjas	Licencijuota geležinkelio įmonė, kuri pagal vežimo sutartį įsipareigoja vežti keleivius, bagažą ir (ar) krovinius viešąja geležinkelių infrastruktūra bei užtikrina trauką teisėtai valdomomis traukos priemonėmis, taip pat įmonė, teikianti tik traukos paslaugas.

4. RAKP PASKIRTIS

4.1. RAKP skirtos važiuojančiuose geležinkelių riedmenyse nustatyti perkaitusias geležinkelių riedmenų ašidėžes, užstabdytus ratus bei geležinkelių riedmenų ratų geometrijos ir riedėjimo paviršiaus defektus.

4.2. RAKP naudojamos nepriklausomai nuo to, ar geležinkelių riedmenyse yra įrengtos specialios ašidėžių būklės kontrolės priemonės, tačiau rekomenduojama viešosios infrastuktūros naudotojams traukos ir savaeigiuose riedmenyse bei vagonuose naudoti ašidėžių kaitimo kontrolės sistemas.

4.3. RAKP naudojimo, techninės priežiūros ir remonto tvarką nustato Bendrovė.

5. RAKP KONSTRUKCIJA IR FUNKCIJOS

5.1. RAKP sistema yra sudaryta iš:

5.1.1. RAKP postų;

5.1.2. duomenų centralizavimo posto (centralizuotos RAKP duomenų bazės);

5.1.3. duomenų perdavimo tinklo;

5.1.4. KDV.

5.2. RAKP postai yra įrengiami tarpstotyje ir susideda iš geležinkelio kelio įrenginių, kurie montuojami geležinkelio kelyje bei duomenų apdorojimo ir perdavimo aparatūros, kuri montuojama konteineryje, esančiame šalia geležinkelio kelio. Konteineryje taip pat įrengiami pagalbiniai įrenginiai, reikalingi duomenų apdorojimo ir perdavimo aparatūros naudojimui užtikrinti (maitinimo, ryšių, įžeminimo, kondicionavimo, įsilaužimo ir gaisro signalizacijos ir t. t.).

5.3. Tarpstotyje įrengiami RAKP postai yra komplektuojami iš atskirų kontroliuojamų dydžių matavimo posistemių:

5.3.1. RAKP posto komplektą gali sudaryti AĮ ir UR posistemės arba AĮ, UR ir RRP posistemės;

5.3.2. RAKP posto įrenginių tipinė schema pateikta 1 priede, o RAKP įrenginių kontroliuojamų ašidėžės ir ašies kakliuko zonų schema pateikta 2 priede.

5.4. Tarpstočiuose, už geležinkelio kelio, kuriame įrengtas RAKP postas, įrenginių įrengimo vietos traukinio važiavimo kryptimi įrengiami NVSŽ, kurie montuojami ant atskirų stiebų arba kontaktinio tinklo atramų. Paprastai NVSŽ nešviečia ir neturi signalo reikšmės. Jeigu NVSŽ šviečia, reiškia, kad jis signalizuoja apie per RAKP posto įrenginių įrengimo vietą pravažiavusiame traukinyje RAKP užfiksuotus **„Pavojus 1“** arba **„Pavojus 2“** lygio geležinkelių riedmenų defektus, nurodytus Instrukcijos 5.5 p.

5.5. RAKP posto įrenginių užfiksuoti geležinkelių riedmenų gedimai skirstomi į šiuos pavojaus lygius:

5.5.1. **„Pavojus 0“** – tai gedimas, dėl kurio įtakos geležinkelių transporto eismo saugai neturi būti keičiamos traukinio važiavimo sąlygos (išskyrus tuos atvejus kai traukinyje fiksuojamas gedimas dėl ratų riedėjimo paviršiaus (RRP) defektų);

5.5.2 **„Pavojus 1“** – tai gedimas, dėl kurio įtakos geležinkelių transporto eismo saugai turi būti keičiamos traukinio važiavimo sąlygos;

5.5.3. **„Pavojus 2“** – tai gedimas, dėl kurio įtakos geležinkelių transporto eismo saugai būtina nedelsiant stabdyti traukinį.

5.6. KDV yra naudojamos informacijos apie RAKP veikimą bei nustatytus važiuojančių geležinkelių riedmenų defektus pateikimui vartotojams, ir yra įrengiamos:

5.6.1. traukinių eismo koordinatoriaus, kurio valdomame maršrute (ruože) yra įrengtas RAKP postas, darbo vietoje;

5.6.2. geležinkelio stoties, besiribojančios su tarpstočiu, kuriame įrengtas RAKP postas, budėtojo darbo vietoje;

5.6.3. kitų darbuotojų, kuriems KVD yra būtina jiems pavestų darbinių funkcijų atlikimui, darbo vietoje.

5.7. Duomenys apie RAKP užfiksuotą pavojaus lygį bei RAKP įrenginių veikimą kaupiami duomenų centre. Duomenys centre saugomi ne mažiau kaip 45 kalendorines dienas nuo šių duomenų užfiksavimo RAKP.

5.8. Žiemos metu RAKP posto įrenginių įrengimo vieta atitveriama Geležinkelių transporto eismo signalizacijos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1997 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 483, nurodytais signaliniais ženklais „Pasiruošti sutraukti sniego valymo įrenginius“, „Sutraukti sniego valymo įrenginius“ ir „Išskleisti sniego valymo įrenginius“.

6. RAKP NAUDOJIMO TVARKA

6.1. Bendrieji reikalavimai

6.1.1. Kiekvienoje KDV turi būti paskirtas KDV operatorius.

6.1.2. Bendrovės darbuotojai, kurie vykdant jiems skirtas pareigas naudoja RAKP duomenis, privalo išmanyti RAKP veikimo principus, RAKP teikiamų duomenų reikšmę.

6.1.3. RAKP įrenginių naudojimo tvarką nustato RAKP įrenginių naudojimo instrukcija, kurią rengia Bendrovės struktūrinis padalinys, vykdantis RAKP priežiūrą. RAKP įrenginių naudojimo instrukcijoje privalo būti atsižvelgta į RAKP atliekamas funkcijas, traukinių eismo intensyvumą ruože, konkrečias darbo sąlygas toje KDV ir kt.

6.1.4. KDV operatoriams pagal sudarytas mokymosi programas ir jose nustatytais terminais turi būti organizuojami mokymai apie RAKP veikimo principus, RAKP teikiamų duomenų reikšmę, KDV naudojimą, darbuotojų veiksmus įvairiais atvejais.

6.2. Specialieji reikalavimai

6.2.1. Viešosios infrastruktūros naudotojai, prieš pradėdami eksploatuoti geležinkelių riedmenis viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, privalo raštu informuoti Bendrovę apie jų pradedamų eksploatuoti geležinkelių riedmenų ašidėžių, ašies kakliuko ir ratų temperatūros vertes (normas), pagal kurias turi būti nustatomi geležinkelių riedmenų defektų pavojaus lygiai. Jėgos, kuria važiuojančio traukinio riedmenų ratai gali veikti bėgius, vertes (normas) nustato Bendrovė.

6.2.2. Dėl riedmenų, kuriems RAKP gali nepagrįstai fiksuoti riedmenų defektus (dėl kitokio važiavimo režimo, gedimo, papildomos įrangos sumontavimo, konstrukcijos ir pan.), važiavimo viešosios geležinkelių infrastruktūros keliais, Viešosios infrastruktūros naudotojai privalo suderinti su Bendrove.

6.2.3. Pirminiu pranešimu, kuris buvo gautas traukiniui pravažiavus per RAKP posto įrenginių įrengimo vietą, kurių veikimas yra sutrikęs (apie tai yra signalizuojama KDV arba yra gautas rašytinis Bendrovės arba rašytinis ar žodinis Budinčiojo pranešimas), vadovautis negalima. Tokiu atveju iki nustatyta tvarka bus uždraustas šio RAKP posto įrenginių naudojimas, traukinių eismo koordinatorius arba geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, radijo ryšio priemonių pagalba apie tai privalo informuoti traukinio mašinistą ir pranešti jam apie klaidingą RAKP veikimą. Traukinio mašinistas, gavęs šį pranešimą, privalo nesivadovauti NVSŽ parodymais. Pavojaus formuliaras šiuo atveju nepildomas.

6.3. Bendrosios KDV operatoriaus pareigos

6.3.1. KDV operatorius privalo mokėti naudotis jo darbo vietoje įrengta KDV, mokėti naudotis KDV programine ir aparatine įranga, žinoti RAKP įrenginių naudojimo instrukciją ir ja vadovautis.

6.3.2. KDV operatorius, pradėdamas darbą turi įsitikinti, kad KDV veikia be sutrikimų bei darbo metu privalo stebėti KDV informaciją, gaunamą iš RAKP įrenginių.

6.3.3. Sutrikus stebimų RAKP įrenginių veikimui, KDV operatorius apie tai privalo nedelsiant pranešti Budinčiajam, o traukinių eismo koordinatorius arba geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, papildomai pažymėti E-11 formos Stoties kelių, iešmų, signalizacijos, ryšių ir kontaktinio tinklo įrenginių apžiūros žurnale. KDV operatorius privalo nesivadovauti RAKP įrenginių, kurių veikimas sutriko, teikiamais duomenimis apie riedmenų techninę būklę iki nustatyta tvarka bus gautas pranešimas apie RAKP veikimo atstatymą.

6.4. Geležinkelio stoties budėtojo, vykdančio KDV operatoriaus funkcijas, pareigos

6.4.1. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, privalo KDV ekrane stebėti Pirminius pranešimus.

6.4.2. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV „**Pavojus 0“, „Pavojus 1**“ arba „**Pavojus 2**“ lygio Pirminį pranešimą, privalo:

6.4.2.1. nedelsiant radijo ryšio priemonėmis susisiekti su traukinio mašinistu ir pranešti jam apie RAKP užfiksuotą pavojaus lygį (išskyrus tuos atvejus jei traukinyje fiksuojamas tik „**Pavojus 0**“ lygio defektas dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių / ašies kakliukų temperatūros);

6.4.2.2. apie RAKP įrenginių užfiksuotą pavojaus lygį nedelsiant pranešti traukinių eismo koordinatoriui;

6.4.2.3. peržiūrėti detalius duomenis apie traukinį ir traukinio mašinistui radijo ryšiu pranešti visų geležinkelių riedmenų, kuriuose RAKP įrenginiai nustatė defektus, eilės numerius traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačių eilės numerius, taip pat nurodyti iš kurios traukinio pusės šie defektai yra nustatyti;

6.4.2.4. jei traukinys važiuoja į kitą valstybę, pasienio geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, apie RAKP įrenginių nustatytus geležinkelių riedmenų defektus privalo pranešti geležinkelio stoties, į kurią vyksta traukinys, geležinkelio stoties budėtojui ar kitam geležinkelių transporto eismo valdymą vykdančiam darbuotojui. Pranešime turi būti nurodytas geležinkelių riedmenų, kuriuose užfiksuotas defektas, eilės numeris traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačių eilės numeriai, iš kurios traukinio pusės ir kokie defektai yra nustatyti.

6.4.3. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs iš geležinkelių riedmenis patikrinusių darbuotojų informaciją apie geležinkelių riedmenų patikrinimo rezultatus bei galimybę važiuoti toliau, privalo apie tai pranešti traukinių eismo koordinatoriui ir nustatyta tvarka KDV užpildyti Pavojaus formuliarą, kuriame privalo įrašyti visą viešosios infrastruktūros naudotojo perduodamą informaciją pagal šios instrukcijos 6.7.10 p. RAKP įrenginiams užfiksavus ašidėžės įkaitį, Pavojaus formuliaro pastabose papildomai nurodyti ašidėžėje sumontuotų guolių tipą.

6.4.4. Geležinkelio stoties, kurioje nėra nuolatinio budėjimo, budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, prieš užbaigdamas budėjimą, privalo perduoti KDV operatoriaus funkcijas traukinių eismo koordinatoriui. Tam, prieš pradėdamas funkcijų perdavimą, stoties budėtojas privalo įsitikinti, kad RAKP įrenginių kontroliuojamoje zonoje nėra traukinių. Stoties budėtojui perdavus šio RAKP posto KDV operatoriaus funkcijas traukinių eismo koordinatoriui, Pirminiai pranešimai bus atvaizduojami traukinių eismo koordinatoriaus KDV. Šiuo atveju Pavojaus formuliarą privalo pildyti paskirtas Bendrovės Eismo valdymo darbuotojas.

6.4.5. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV **„Pavojus 1“** lygio pirminį pranešimą dėl užfiksuoto RRP defekto, turi leisti traukiniui važiuoti 6.7.3 p. nustatyta tvarka.

6.5. Traukinių eismo koordinatoriaus, vykdančio KDV operatoriaus funkcijas, pareigos

6.5.1. Traukinių eismo koordinatorius, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, privalo KDV ekrane stebėti Pirminius pranešimus.

6.5.2. Traukinių eismo koordinatorius, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV „**Pavojus 0“, „Pavojus 1“** arba „**Pavojus 2**“ lygio Pirminį pranešimą, privalo:

6.5.2.1. nedelsiant radijo ryšio priemonėmis susisiekti su traukinio mašinistu ir pranešti jam apie RAKP užfiksuotą pavojaus lygį (išskyrus tuos atvejus jei traukinyje fiksuojamas tik „**Pavojus 0**“ lygio defektas dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių / ašies kakliukų temperatūros);

6.5.2.2. peržiūrėti detalius duomenis apie traukinį ir traukinio mašinistui radijo ryšiu pranešti visų geležinkelių riedmenų, kuriuose RAKP įrenginiai nustatė defektus, eilės numerius traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačių eilės numerius, iš kurios traukinio pusės šie defektai yra nustatyti;

6.5.2.3. gauti iš geležinkelių riedmenis patikrinusių darbuotojų informaciją apie traukinio patikrinimo rezultatus bei galimybę traukiniui važiuoti toliau;

6.5.2.4. jei traukinys važiuoja į kitą valstybę, traukinių eismo koordinatorius, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, apie RAKP įrenginių nustatytus geležinkelių riedmenų defektus privalo pranešti geležinkelio stoties, į kurią vyksta kontroliuojamas traukinys, budėtojui ar kitam geležinkelių transporto eismo valdymą vykdančiam darbuotojui. Pranešime turi būti nurodytas geležinkelių riedmens, kuriame užfiksuotas defektas, eilės numeris traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačio eilės numeris, iš kurios traukinio pusės ir koks defektas yra nustatytas bei jo pavojaus lygis.

6.5.3. Traukinių eismo koordinatorius, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs informaciją apie faktinę geležinkelių riedmenų būklę, pagal šios instrukcijos 6.7.10. p. privalo ją perduoti darbuotojui, atsakingam už Pavojaus formuliaro užpildymą(RAKP įrenginiams užfiksavus ašidėžės įkaitį, Pavojaus formuliaro pastabose papildomai nurodyti ašidėžėje sumontuotų guolių tipą) ir organizuoti tolesnį traukinio važiavimą pagal gautas sąlygas iš traukinio mašinisto.

6.5.4. Jei tolesnis traukinio važiavimas neįmanomas ir yra būtina papildomai apžiūrėti geležinkelių riedmenis arba juos remontuoti, traukinių eismo koordinatorius privalo traukinio mašinisto prašymu ir nurodytais kontaktais (jeigu traukinio mašinistas neturi galimybės to padaryti pats) informuoti Viešosios infrastruktūros naudotojo atstovus dėl darbuotojų, atliekančius riedmenų techninę priežiūrą, poreikio.

6.5.5. Traukinių eismo koordinatorius, vykdantis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV **„Pavojus 1“** lygio Pirminį pranešimą dėl užfiksuoto RRP defekto, turi leisti traukiniui važiuoti 6.7.3 p. nustatyta tvarka.

6.6. Geležinkelių riedmenis prižiūrinčių darbuotojų pareigos

6.6.1. Vežėjas (ar viešosios infrastruktūros naudotojas), gavęs informaciją apie jo naudojamų geležinkelių riedmenų gedimą, privalo organizuoti tokių geležinkelių riedmenų patikrinimą ir esant poreikiui, remontą. Jeigu remonto darbai ar kiti vežėjo taikomi veiksmai turi sąveiką su infrastruktūros valdytojo vykdomais procesais, jie turi būti suderinti su infrastruktūros valdytoju.

6.6.2. Apie geležinkelių riedmenų patikrinimo rezultatus, atliktą darbą ir galimybę važiuoti toliau, geležinkelių riedmenų patikrinimą ir (ar) remontą atlikę darbuotojai privalo informuoti traukinio mašinistą, o šis radijo ryšiu perduoda informaciją geležinkelio stoties budėtojui arba traukinių eismo koordinatoriui. Geležinkelių riedmenų patikrinimo rezultatai turi būti įforminami nesulaikant traukinio.

6.7. Traukinio mašinisto pareigos

6.7.1. Traukinio mašinistas tarpstočiu, kuriame yra įrengti RAKP įrenginiai, privalo važiuoti Bendrovės nustatytu greičiu ir vengti situacijų, kad ties RAKP įrenginiais traukinys būtų stabdomas, jei tai nepažeidžia nustatytų geležinkelių transporto eismo reikalavimų tame maršrute ir nesukelia pavojaus traukinių eismui. Jeigu RAKP posto kelio įrenginių įrengimo vietoje arba prieš ją traukinys buvo stabdomas:

6.7.1.1. traukinio mašinistas apie traukinio stabdymą privalo informuoti traukinių eismo koordinatorių arba geležinkelio stoties budėtoją, kuris vykdo KDV operatoriaus funkcijas;

6.7.1.2. tais atvejais, kai iš KDV operatoriaus pateiktos informacijos mašinistas įsitikina, kad RAKP užfiksavo tik UR pavojus, tačiau traukinio valdyme mašinistas nenustato pokyčių, kuriuos gali įtakoti traukinio stabdžių būklė, nepriklausomai nuo užfiksuoto UR pavojaus lygio, kelionė tęsiama stebint traukinio būklę;

6.7.1.3. tais atvejais, kai iš KDV operatoriaus pateiktos informacijos mašinistas įsitikina, kad RAKP užfiksavo UR pavojus, tačiau traukinio valdyme mašinistas nustato pokyčius, kuriuos gali įtakoti traukinio stabdžių būklė, arba RAKP fiksuojami AĮ, RRP pavojai, arba traukinys nebuvo stabdomas RAKP įrenginių įrengimo vietoje arba prieš ją, privalo būti vykdomi Instrukcijos 6.7.2 – 6.7.7 p. reikalavimai;

6.7.1.4. apie priimtą sprendimą tęsti kelionę ar stabdyti traukinį apžiūrai stotyje / tarpstotyje, mašinistas informuoja traukinių eismo koordinatorių arba geležinkelio stoties budėtoją, kuris vykdo KDV operatoriaus funkcijas.

6.7.2. Traukinio mašinistas, gavęs radijo ryšiu traukinių eismo koordinatoriaus arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 0**“ lygio RRP defektą, turi mažinti greitį ir važiuoti ne didesniu kaip 100 km/h greičiu (taikoma keleiviniams riedmenims) ir ne didesniu kaip 70 km/h (taikoma ne keleiviniams riedmenims) iki traukinio maršruto galutinės geležinkelio stoties ir jeigu reikia, Viešosios infrastruktūros naudotojo sprendimu, atlikti išankstinę riedmenų, su užfiksuotais RRP defektais, apžiūrą tarpinėje geležinkelio stotyje. Viešosios infrastruktūros naudotojai priima sprendimą dėl tolesnio riedmenų eksploatavimo po apžiūros tarpinėje geležinkelio stotyje ir jį suderina su traukinių eismo koordinatoriumi.

6.7.3. Traukinio mašinistas, pamatęs šviečiantį NVSŽ ir gavęs radijo ryšiu traukinių eismo koordinatoriaus arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 1**“ lygio RRP defektą, turi tolygiai mažinti greitį iki 20 km/h ir tokiu greičiu važiuoti iki artimiausios geležinkelio stoties, kurioje Viešosios infrastruktūros naudotojo nustatyta tvarka apžiūrimi RAKP užfiksuoti riedmenys su rato riedėjimo paviršiaus defektais ir, atsižvelgiant į TNN ir kituose norminiuose techniniuose dokumentuose (paskelbtuose adresu https://ltginfra.lt/infrastruktura/ntd/) nustatytus reikalavimus aširačiams, priimamas sprendimas dėl tolimesnių riedmenų su RRP defektais važiavimo sąlygų. Riedmenų apžiūros metu nustačius didesnę, nei maksimalią leidžiamą RRP defekto(-ų) dydžio vertę, riedmenų eksploatavimas draudžiamas, kol defektas nebus pašalintas.

6.7.4. Traukinio mašinistas, pamatęs šviečiantį NVSŽ arba gavęs radijo ryšiu traukinių eismo koordinatoriaus arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 1**“ lygio defektą dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių / ašies kakliukų temperatūros, privalo:

6.7.4.1. tolygiai mažinti greitį ir per pirmąjį geležinkelio stoties iešmą važiuoti ne didesniu kaip 20 km/h greičiu, sustabdyti traukinį atvykimo geležinkelio kelyje* ir apie tai informuoti stoties budėtoją (arba traukinių eismo koordinatorių, jei geležinkelio stotyje geležinkelių transporto eismo valdymą atlieka traukinių eismo koordinatorius) radijo ryšiu;

6.7.4.2. Viešosios infrastruktūros naudotojo nustatyta tvarka apžiūrėti netvarkingus geležinkelių riedmenis ir pranešti geležinkelio stoties budėtojui (arba traukinių eismo koordinatoriui, jei geležinkelio stotyje geležinkelių transporto eismo valdymą atlieka traukinių eismo koordinatorius) apie nustatytus defektus ir traukinio galimybę važiuoti toliau;

6.7.4.3. RAKP įrenginiams pakartotinai užfiksavus **„Pavojus 1“** lygio defektą dėl ašidėžės su kasetinio tipo guoliais kaitimo, kurios pirminės apžiūros metu trūkumų nustatyta nebuvo, traukinio mašinistas gali tęsti kelionę nustatytu greičiu, o dėl pakartotinės ašidėžės apžiūros tarpinėje geležinkelio stotyje sprendžia Viešosios infrastruktūros naudotojai. Apie reikalingą traukinio sustojimą traukinio mašinistas informuoja traukinių eismo koordinatorių arba geležinkelio stoties budėtoją;

6.7.5. Traukinio mašinistas, pamatęs šviečiantį NVSŽ ir gavęs radijo ryšiu traukinių eismo koordinatoriaus arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo **„Pavojus 2“** lygio defektą, privalo:

6.7.5.1. nedelsiant paprastuoju stabdymu sustabdyti traukinį tarpstotyje. Jeigu nėra galimybės sustoti tarpstotyje, būtina tokiu pačiu būdu stabdyti traukinį iki pirmojo iešmo. Abiem atvejais sustabdžius traukinį, traukinio mašinistas apie tai nedelsiant radijo ryšiu privalo informuoti šiuo tarpstočiu važiuojančius traukinio mašinistus, traukinių eismo koordinatorių ir gretimų geležinkelio stočių budėtojus;

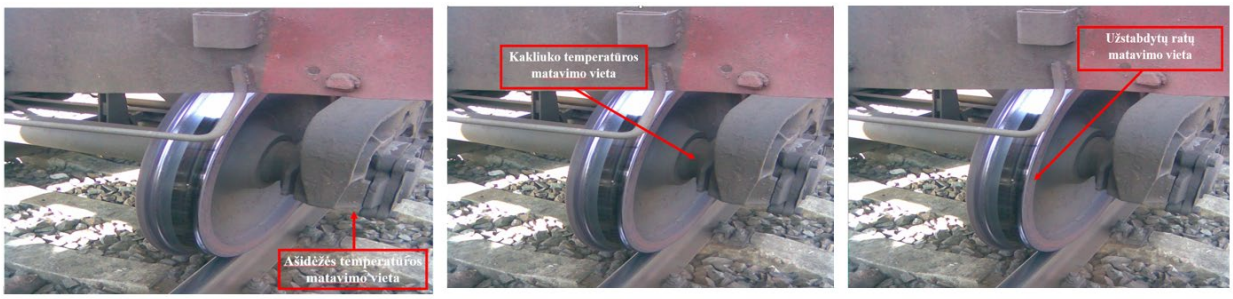
6.7.5.2. nustatyta tvarka apžiūrėti netvarkingus geležinkelių riedmenis ir pranešti geležinkelio stoties budėtojui (arba traukinių eismo koordinatoriui, jei geležinkelio stotyje geležinkelių transporto eismo valdymą atlieka traukinių eismo koordinatorius) apie traukinio galimybę važiuoti toliau arba imtis kitų naudotojo nustatytų priemonių riedmenų būklei įvertinti. Jei tolesnis saugus traukinio važiavimas neįmanomas ir yra būtina papildomai apžiūrėti riedmenis arba juos suremontuoti, traukinio mašinistas apie tai privalo pranešti traukinių eismo koordinatoriui.

6.7.6. Traukinio mašinistas apie geležinkelių riedmenų defektus jam pranešusiam darbuotojui (geležinkelio stoties budėtojui arba traukinių eismo koordinatoriui) privalo pranešti apie traukinio patikrinimo rezultatus, detaliai apibūdinti nustatytus defektus bei informuoti apie galimybę važiuoti toliau ir važiavimo sąlygas. Jei patikrinimo metu nebuvo aptikti defektai, apie kuriuos buvo pranešta, patikrinimą atliekantys asmenys privalo papildomai patikrinti visus kitus aširačius nurodytame geležinkelių riedmenyje bei dviejuose geležinkelių riedmenyse, sukabintuose prieš nurodytą geležinkelių riedmenį ir dviejuose geležinkelių riedmenyse, sukabintuose po nurodyto geležinkelių riedmens.

6.7.7. Jei tolesnis saugus traukinio važiavimas neįmanomas ir yra būtina papildomai apžiūrėti geležinkelių riedmenis arba juos remontuoti, traukinio mašinistas apie tai privalo pranešti jam apie geležinkelių riedmenų defektus pranešusiam darbuotojui (geležinkelio stoties budėtojui arba traukinių eismo koordinatoriui).

6.7.8. Traukinio mašinistas, gavęs pranešimą apie sąstate esančio netvarkingo vagono įkaitusią ašidėžę, įkaitusį ašies kakliuką ar užstabdytus ratus, privalo, naudodamas matavimo prietaisus, išmatuoti temperatūros vertes paveikslėlyje pažymėtuose vietose:

Įkaitusi ašidėžė | **Įkaitęs ašies kakliukas** | **Įkaitę užstabdyti ratai**

---

* **Pastaba**.

1. Tarpstotyje Tauragė – Pagėgiai užfiksavus „Pavojus 1“ lygio defektą nelyginės krypties traukiniui, tolygiai mažinti greitį ir sustabdyti traukinį apžiūrai prieš pirmąjį Pagėgių geležinkelio stoties iešmą (prieš manevrų šviesoforą M1).
2. Tarpstotyje Kretinga – BP344 užfiksavus „Pavojus 1“ lygio defektą lyginės krypties traukiniui, tolygiai mažinti greitį ir važiuoti ne didesniu kaip 20 km/h greičiu, sustabdyti traukinį apžiūrai Kūlupėnų geležinkelio stoties atvykimo kelyje.
3. Tarpstotyje Kyviškės – Valčiūnai užfiksavus „Pavojus 1“ lygio defektą nelyginės krypties traukiniui, tolygiai mažinti greitį ir važiuoti ne didesniu kaip 20 km/h greičiu, sustabdyti traukinį apžiūrai Vaidotų geležinkelio stoties atvykimo kelyje.

Svarbu: Gavus pranešimą apie užstabdytus ratus, matuojant matavimo prietaisą nukreipti į rato šoninę briauną. Jokiu būdu nenukreipti matavimo prietaiso į blizgantį rato riedėjimo paviršių.

6.7.9. Traukinio mašinistas matavimo rezultatus nedelsdamas turi perduoti GSM-R ryšio priemone eismo valdymo darbuotojui, kuris informavo apie nustatytą riedmens defektą.

6.7.10. Traukinio mašinistas privalo perduoti informaciją eismo valdymo darbuotojui:

6.7.10.1. Kai įkaitusi ašidėžė arba ašies kakliukas, pateikiama ši informacija:

- riedmens numeris sąstate;
- inventorinis numeris;
- ašies numeris riedmenyje;
- ašies pusė (kairė arba dešinė);
- išmatuotos temperatūros reikšmės ir matavimo laikas;
- priimtas sprendimas dėl tolesnio traukinio važiavimo (važiuoti toliau arba kviesti vagonų remonto darbuotojus).

6.7.10.2. Kai užstabdyti ratai, pateikiama ši informacija:

- riedmens numeris sąstate;
- inventorinis numeris;
- ašies numeris riedmenyje;
- išmatuotos temperatūros reikšmės ir matavimo laikas;
- priimtas sprendimas dėl tolesnio traukinio važiavimo (atjungti stabdžius ir važiuoti toliau arba kviesti vagonų remonto darbuotojus).

7. RAKP EKSPLOATACIJA

7.1. Laikinas RAKP naudojimo sustabdymas

7.1.1. RAKP techninės priežiūros profilaktinių arba remonto darbų atlikimui gali būti laikinai sustabdytas RAKP naudojimas.

7.1.2 RAKP naudojimo laikinas sustabdymas atliekamas šia tvarka:

7.1.2.1. Profilaktinių darbų atveju, kai RAKP naudojimas laikinai stabdomas iki 8 val. Techninės priežiūros vyresnysis elektromechanikas parengia telegramą ir Reikalavimą. Darbus baigus anksčiau, vyresnysis elektromechanikas privalo pateikti Reikalavimo atšaukimą.

7.1.2.2. Gedimo atveju, kai RAKP naudojimas laikinai stabdomas iki 24 val., telegramą ir Reikalavimą išsiunčia vyresnysis elektromechanikas arba ne darbo metu elektromechanikas.

7.1.2.3. Sustabdant RAKP naudojimą ilgiau kaip 24 val.:

7.1.2.3.1. Bendrovės struktūrinis padalinys, vykdantis RAKP įrenginių eksploataciją, privalo gauti Techninės priežiūros Operatyvinio valdymo vyriausiojo specialisto leidimą;

7.1.2.3.2. Techninės priežiūros Operatyvinio valdymo vyriausiasis specialistas, prieš suteikdamas leidimą išjungti RAKP įrenginius, turi įsitikinti, kad nebus pažeistos šios instrukcijos 7.1.5 p. nuostatos;

7.1.2.3.3. Gavęs leidimą, vyresnysis elektromechanikas arba ne darbo metu – elektromechanikas, išleidžia telegramą ir Reikalavimą;

7.1.2.3.4. Nedelsiant inicijuojamas gretimuose RAKP postuose, esančiuose sustabdyto RAKP posto, prekinių vagonų „Pavojus 1“ lygio defekto dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių / ašies kakliukų temperatūros slenkstinių lygių pakeitimas į „Pavojus 0“ lygį. Pakeitus slenkstinius lygius, apie tai informuojamas Techninės priežiūros Operatyvinio valdymo vyriausiasis specialistas, kuris įregistruoja leidimą Signalizacijos įrenginių išjungimų žurnale;

7.1.2.3.5. Už Reikalavimo pateikimo organizavimą atsakingas Techninės priežiūros Operatyvinio valdymo vyriausiasis specialistas.

7.1.3. Apie laikiną RAKP naudojimo sustabdymą turi būti informuojami su RAKP naudojimu susiję viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai ir susiję Bendrovės darbuotojai laisvos formos telegrama. Infrastruktūros valdytojas rekomenduoja viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojams, gavus telegramą, nedelsiant įvertinti jų įmonėse taikomą riedmenų techninės priežiūros sistemą ir esant poreikiui, taikyti papildomas priemones užtikrinant saugų riedmenų važiavimą. Jeigu naudotojo taikomos papildomos priemonės turi sąveiką su infrastruktūros valdytoju, jos turi būti tarpusavyje suderintos.

7.1.4 Viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai apie planinį RAKP naudojimo sustabdymą informuojami telegrama ne vėliau kaip prieš 12 val. iki sustabdymo pradžios.

7.1.5. Draudžiama laikinai sustabdyti RAKP naudojimą dėl techninės priežiūros ar remonto darbų dviejuose (ir daugiau) gretimų RAKP postų. Kai dėl neplaninių gedimų ar kitų nestandartinių situacijų neveikia du ar daugiau RAKP postų, traukinių važiavimo tvarka ir taikytinos priemonės, įvertinus susidarančias rizikas, nustatoma Bendrovės sprendimu.

7.2. Reikalavimai geležinkelio keliui ties RAKP įrenginių įrengimo vieta

7.2.1. Geležinkelio kelias prie RAKP įrenginių įrengimo vietos turi atitikti nustatytus reikalavimus.

7.2.2. Geležinkelio kelio priežiūros ir remonto darbai prie RAKP įrenginių įrengimo vietos vykdomi bendrovėje nustatyta tvarka, prieš tai juos suderinus su atsakingo Bendrovės struktūriniu padaliniu, vykdančiu RAKP įrenginių priežiūrą.

7.2.3. Geležinkelio kelio priežiūros ir remonto darbai, kurių metu gali būti pažeisti RAKP įrenginiai, atliekami demontavus RAKP įrenginius.

7.2.4. RAKP įrenginiai turi būti eksploatuojami laikantis 9/K-1 techninių geležinkelių apsaugos nuo sniego priemonių reikalavimų ir 9/K-2 Sniego valymo taisyklių reikalavimų.

7.2.5. Tarpstotyje, kuriame yra įrengta RAKP įrenginių RRP posistemė, geležinkelio kelio sankasos gruntas (balastas) ties RAKP įrenginių įrengimo vieta turi būti sutankintas tiek, kad važiuojant traukiniui pabėgių prasėdimas (vertikalaus judėjimo amplitudė) prie RAKP įrenginių įrengimo vieta neviršytų 10 mm.

7.2.6. Tarpstotyje, kuriame yra įrengta RAKP įrenginių RRP posistemė, RAKP įrenginių įrengimo vietoje ir ne mažiau kaip 100 m atstumu į abi puses nuo RAKP įrenginių, bėgių vėžės pločio nuokrypis nuo nustatytos reikšmės neturi viršyti į mažesnę pusę daugiau kaip 2 mm, į didesnę – 3 mm. Šie nuokrypiai pagal geležinkelio kelio vėžės kryptį RAKP įrenginių išdėstymo vietoje neturi viršyti antrojo nuokrypio laipsnio (bėgių vėžės būklės nuokrypių laipsniai nurodyti LTGI 388K Reikalavimai geležinkelio kelio geometrijos kokybei).

7.3. Kompiuterizuotų darbo vietų techninė priežiūra

7.3.1. KDV išdėstymą, įrengimą ir funkcijas nustato Bendrovė, atsižvelgiant į jų paskirtį ir jomis besinaudojančių darbuotojų funkcijas.

7.3.2. Kompiuterizuotų darbo vietų diagnostika gali būti atliekama nuotoliniu būdu prisijungus prie KDV įprastinio jų naudojimo metu.

7.3.3. Nuotoliniu būdu prisijungti prie KDV leidžiama tik gavus atitinkamą leidimą iš kompiuterizuotą darbo vietą naudojančio darbuotojo. Nuotoliniu būdu prisijungęs prie KDV, darbuotojas privalo veikti taip, kad netrukdytų KDV operatoriui vykdyti jam skirtų funkcijų. Jei tai neįmanoma, RAKP įrenginių naudojimas turi būti nustatyta tvarka sustabdytas.

7.4. RAKP veikimo kontrolė

7.4.1. Bendrovės struktūrinis padalinys, vykdantis RAKP įrenginių eksploataciją, kartą per mėnesį, per 5 darbo dienas nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, privalo parengti ir Elektrotechninio vertinimo ir planavimo vadovui pateikti statistiką apie RAKP užfiksuotus AĮ, UR ir RRP pavojus bei RAKP įrenginių veikimo analizę. Analizėje turi būti išnagrinėti RAKP įrenginių veikimo sutrikimai, jų priežastys ir pateikti statistiniai duomenys apie RAKP postuose užfiksuotus pavojus.

7.4.2. Elektrotechninio vertinimo ir planavimo padalinys analizuoja Bendrovės struktūrinių padalinių, atsakingų už RAKP eksploataciją, pateiktą RAKP įrenginių veikimo analizę, numato priemones RAKP įrenginių veikimui gerinti ir analizuoja RAKP užfiksuotų pavojų pasitvirtinimą.

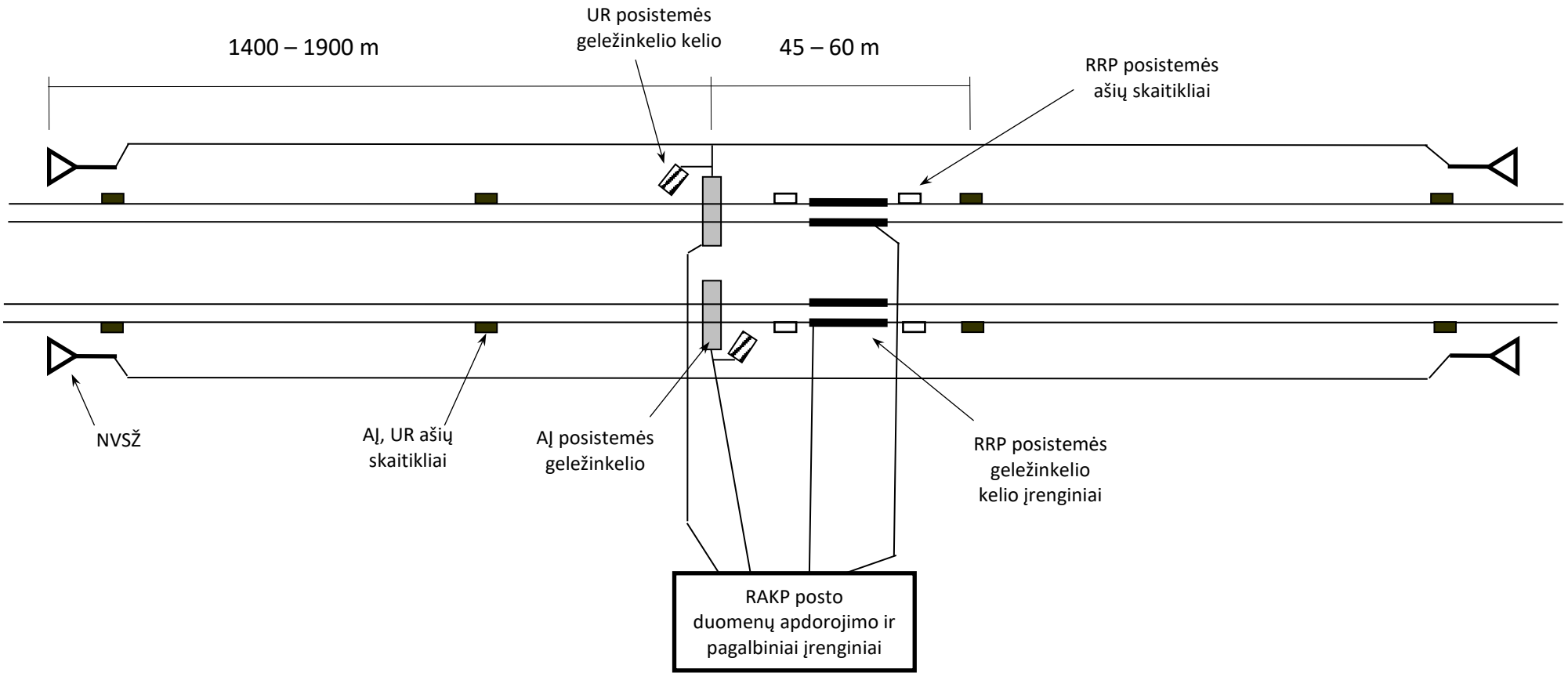
8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8.1. Instrukcijos savininkas – AB „LTG Infra“ Techninės priežiūros Veiklos reglamentavimo vadovas. Instrukcijos savininkas užtikrina instrukcijos aktualumą, esant poreikiui konsultuoja turinio klausimais.

8.2. Instrukcijos reikalavimai peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus, arba peržiūrimi / atnaujinami papildomai atsiradus būtinumui atskirų punktų keitimui / naikinimui / naujų sukūrimui.

8.3. Instrukcija taikoma tiek, kiek neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir / ar kitiems galiojantiems teisės aktams.

RAKP posto įrenginių tipinė schema

Paaiškinimas:
AĮ – ašidėžių įkaičio kontrolės posistemės įrenginiai;
UR – ratų (užstabdytų) įkaičio kontrolės posistemės įrenginiai;
RRP – ratų geometrijos ir riedėjimo paviršiaus defektų kontrolės posistemės įrenginiai;
NVSŽ – netvarkingų vagonų signalinis ženklas.

RAKP įrenginių kontroliuojamų ašidėžės ir ašies kakliuko zonų schema

